

noscet amabit. sicut delectabit ita quieta
bitur sicut quietabitur ita se deo confort
mem prestabit. et eo quidem usque. ut ab ei
gra secerni nulla occasione valebit. Amē.

Ambrosij choriolani in sacra Theolo
gia professoris Sacri ordinis fratrum be
renicorum sancti Augustini. Oratio de
laudibus eiusdem sancti. corā Paulo ve
neto secundo Pontifice maximo et ceteris
Cardineo feliciter incipit.

Quasi sol refulgens sic iste refulsit
in templo dei. Ecclesiastici quin
quagesimo.

Nihil profecto
in omni natura corporea ē. ex
quo tot in vniuersa mundi ma
china effectus. tot rerum vicis
situdines. tot denique proficiantur oble
ctamenta splendoris. quot quidem ex pla
netarum principe. Et si fas ē dicere octi
lo mūdi. et moderatore omnis luminis so
le. emanare constat. Ob eas igitur causas
nature indagatores maximi ex omnibus
corporibus. que vita carent ei tribuere pri
matum. Sane itaque fit. ut si in omni ho
minum genere quispiam inueniatur. qui
sic ceteros superet homines. quemadmo
dum solem ceteris prestare corporibus cer
nimus. Cum interanimantia queratio
ne videntur vnicum solūque predicemus et
referamus. Hunc autem splendorem fi
dei. doctorum principem scientie sapien
tieque iubar splendidissimū omniumque paren
tum virtutum. Aurelium Augustinū es
se censeo. Nō iniuria igitur sacro sancta
Romana ecclesia hanc de ipso laudē hor
dierna in epistola cecinit. Quasi sol reful

gens sic iste refulsit in templo dei. Et quod
in omni gratie. sapientie. sanctimonie. om
numque virtutum genere. sic in eo vehe
mens splendor extiterit. Et nulla lingua
mortalis. nulla vis nature nulla huma
ni ingenij celsitudo. nulla demum dicen
di veritas ad eius laudes explicandas re
ferandasque preconiis satis sit. tamen ne tā
ti luminis gloriam in hac eius celebra
te silentio preteream. Egregiam hanc si
militudinem. que ei cum sole. tributa est
dumtaxat hoc tempore explicare conabor.
Hunc enim singularem. et fere preter con
suetudinem orandi hodierna die mihi mo
dum peperit. ne in illum sermonē incidere
quem octavo iam peracto anno. In con
spectu felicitis recordatōis Dei vni reue
rendissimis dominationibus de eodem
Augustino Libere ipse recensui.

Refulsit itaque. ut dicere incipiā. ut sol
Augustinus. quoniam sicut solare corp
subito vehemētē lucē suā in nostro emis
perio effundit. ut Ether qui inter nos ce
lūque concludit. moxque primo. illumina
tus. Nos cursu quotidiano docet. Sic Au
gustinus cunctis relictis erroribus. sacro
sancto baptismatis fonte renatus ad dei
maiestatem conitatusque puerus ita ex tem
plo in alterum virum mutatus est. ita lux
ceum suscepte fidei suis sanctis operibus
repente manifestauit ecclesie. ut velut celi
tonitrua fulgurque ab oriente veniens. de
sue vite sanctitate et stupore et admiratio
nem toti orbi terrarum ingessit.

Refulsit ut sol Augustinus. quoniam
ceu lux illius in simplicibus diaconisque cor
poribus liberius ac vehementius recipi
tur. ut stelle. vitri. aer. cristallūque testan
tur. Sic maximi doctoris Augustini do
ctrina simplicium mentes. inuitatos ani
mos. et expurgata corda. mirum imodum
mouet irradiat atque inflamat.

Refulsit ut sol Augustinus. quoniam
sicut solis oculis egris odiosa est lux. que
puris ē amabilis. sic vita et eruditio Au
gustini fidelibus et catholicis christianis tā
que celeste quoddam Munus amoris sum
meque venerationi erant. In fidelibus au
tem atque labefactatis erroribus odio atque
incredibili displicentia habebantur.

Refulsit ut sol Augustinus. quoniam sicut
sol tutum peregrinis iter. gratumque pre

stat opus. **A**gricolis. **L**atrociniis **V**o de-
ditos. ceterosq; agentes perperam. **P**e-
sticia. **L**uctu. **P**enaq; detegengo confi-
cit. Ita preclarum atq; singulare in orbe
lumen **A**ugustinus. **V**eraces in christi fi-
de peregrinos eius sanctis ammonitioni-
bus. pro illorum itineris fatigatione. cele-
stis vrbis gaudia pollicēs solat⁹ ē. **Q**uos
autem de prava eorum voluntate. virtu-
tibus singulisq; bonis operibus destitu-
tos expoliatoq; cognovit munis eim cru-
ciatus terruit et affecit.

Refulsit vt sol **A**ugustinus. quoniam
sicut tanta luce sol nitet et valet. vt nullo
obiecto fontaliter naturaliterq; patiatur
eclipsim. Ita **A**ugustinus tanta diuina
gratia fulgebat. vt nullis minis pncipū.
nullis obiurgationib⁹ tyrannorum. nul-
lis deniq; contumelijs. atq; persecutioni-
bus hereticorum a protectione fidei et cō-
fessione nominis christi cessare valuerit.

Refulsit vt sol **A**ugustinus. quoniam
sicut omnis tellus solis virtute fecūda ef-
ficatur singuleq; sūt. vt philosphis pla-
cet. rerum inferiorum generationes. Ita
Augustinus tāq; in fide patriarcha sum-
mus innumeros christo genuit filios. to-
taq; per ipsum fides fecūda facta ē. **P**er-
inde diuus **B**asilius ecclesiam gaudere
et letari iubet. quoniam per **A**ugustinum
omni ei⁹ fame sitiq; extincta. suscepta ro-
bore sterilitate sublata eius micante splē-
dore ipso marito omnium gentium ac na-
tionum mater euasit. **P**ancautē amplissi-
mam tantam patris generationem. non
modo sacer ordo noster in toto orbe ter-
rarum diffusus. quem impmis fundauit.
non modo canonicorū qui regulares ap-
pellant. diui **D**ominici. diue **M**arie mō-
tis **C**armeli. **S**eruoꝝ **M**ieronymi. **C**ru-
ciferum **P**etri de **M**arrione. **S**epulchri
Jesu christi. **G**randimontanensis. **F**on-
tis **E**mbrandij. **V**allis scholarum **F**lo-
rentij. **V**allis caulium. **H**umiliatorum
sancti **V**ulterri. **V**ictoris. **S**epignani.
Paulli primi heremite. **S**anctetrinitatis
et redemptionis captiuoꝝ. **S**ancte **E**u-
lalie. **C**ruciferorum cum stella. **M**ieroso-
lymitanorum. **G**eorgij **D**alsaniensium.
Sancte **M**arie **T**heotonicum. **S**ancte
Marie de **M**ercede. **M**iltie **J**esu chri-
sti. **S**ancti spiritus in saxia. **S**oroꝝ **P**e-

nitentie sancte **M**arie **M**agdalene. **C**la-
midatarū. oblatorūq; ordines ac religio-
nem testantur. que omnes cum maximis
precellentissimorum viroꝝ ac sanctarū
personarum agminibus eius sub regula
degunt et militant. **V**erum etiam omnes
fideles christiani. q̄ delicioso pabulo **A**u-
gustini christo sub principe viuunt. **E**az
firmiter. iugiter. indefesseq; profitentur.

Refulsit vt sol **A**ugustinus. quoniam
sicut sol cunctas resoluit et consumit ne-
bulas sic ingentissim⁹ fidei feruor. et mal-
leus hereticorum aurelius **A**ugustinus
singulas caligines. hoc est hereses fugauit.
ammouit. confregit. atq; consumpsit.
Nam ipse heresim **D**onatistam. heresim
Florianam. heresim **C**alicianorum. here-
sim **P**atricianam. heresim **M**enthaqio-
rū. heresim **A**ppollinaristā. heresim **A**n-
tholiomaritarum. heresim **A**rianorum
heresim **S**abellianā. heresim **O**rgenia-
nistam. heresim **P**eonitianorū. heresim
Eunominianam. heresim **E**betianam. he-
resim **F**austorum. heresim **T**errianā. he-
resim **P**ebionitarum. heresim **F**otinam.
heresim **D**ontanam. heresim **P**eracitā
Houitianam. **B**onosiorum. **C**ircūcilio-
num. **A**ntromoporphitarum. **P**ancheā
Hermogenianam. **P**aulnam. **C**athafri-
giam. **A**logiorum. **L**atianam. **P**iscallia-
nistam. **S**euertianam. **I**ouianistā. **L**u-
ciferianam. **A**quartorum. **L**erdonianorū
Martionistam. **S**ethianam. **A**thiochi-
tarum. **M**elchisedetianam. **A**postolicarū
Catianorum. **A**ngelicam. **A**damanam.
Archontiarorū. **V**alentinam. **H**azareo-
rum. **C**herinthianorum. **O**phitarū. **C**ar-
pocatianam. **H**osticorum. **P**icolaitarū
Basilianam. **D**enandrinam. **S**imonia-
cam. **F**elicianam. **A**rchademicam. **I**ulia-
nam. **P**arimnam. **E**ludianorum. **P**el-
lagianam. **A**rabicam. **P**aternianā. **S**e-
ctagam. **C**ertullianam. **G**noytrū. **H**e-
storianam. **A**cephalitarum. **T**heodosia-
norum. **T**rotoitarum. **P**ectilianorū **S**al-
lianicarum. **P**emmenianorum. et aliorum
innumerabilium. quos ipresentiarum in-
termisos faciam perfidias. versutias. he-
resesq; destruxit. vnde pro illis ammoūe-
dis atq; delendis preter disputationes.
preter proclamationes. **P**reter illa que
paulopost memorabimus. **P**lura q̄

octoaginta et octo in eos destinavit vo-
lumina. **Hic** Dylarius accelatensis inq̄t
Doctor excellentissimus Augustinus ca-
tholice fidei defensor. in diuina meditatio-
ne semper assiduus. metu mortis intrepī-
dus. singulos destruxit sacrilegos. atq̄
omnes superauit hereticos. **Hinc** Cassio-
dorus ait. **Beatissimus** atq̄ doctorum p̄-
cellentissimus Augustinus hereticorum
debellator. fidelium protector. omnium fa-
mosorum extat palma certaminuz. **Hinc**
Calcedonius fatur. Augustinus omnium
monarchia virtutum in sancte fidei defen-
sione pio qua totus ardebat sic preualu-
it atq̄ profecit. q̄ contra singulas nequil-
simorum hereticorum versutias. intrepī-
da mente feruentiq̄ spiritu continuū cer-
tamen perageret. **Hinc** diuus Hierony-
mus Paulinum. **Hinc** sanctus Valeri⁹
Pectarium alloquitur. Quod nisi prepo-
tens atq̄ pientissimus deus sanctum pa-
trem Aurelium Augustinū. fortunati tē-
pore nobis concessisset ac donasset sancti-
ficatō nostra desolata fuisset. dies festi no-
stri conuersi fuissent in luctum. **Sabbata**
nostra in obprobrium. **Honores** et subli-
mitas nostra in merorem et planctum.

Refulsit ut sol Augustinus. quoniam
sicut per solem tāq̄ luminare maius oēm
superiorem inferiorēq̄ machinam cerni-
mus illuminari. sic per scientiam atq̄ sa-
pientiam Augustini. quicquid celi terra.
inferiq̄ obtinent. quicquid angelorū dei
q̄ constat arcanum. clare lucideq̄ refera-
tum atq̄ monstratum est. **Hinc** ipse in-
ferni limbi. purgatoriaq̄ loca descripsit.
Ipse eorum qualitates. penas. formas.
diuturnitatesq̄ distinxit. Quatenus de-
mones et anime patiantur. **Quid** acerbi⁹
ferant. quid cognoscāt. **Quomodo** in ex-
teriores tenebras micti dicant. **Quid** cui-
q̄ demonum sit collatum officij. **Quot**
tormentorū varietates habeāt. **Qua** vi-
cissitudine. **Quo** auctore crucient. **Quid**
eorum verbis qui nō morietur. **Quid** ig-
nis qui non consumens non lucens incē-
dit: cruciat. et inextinguibilis manet abs-
q̄ fine. **Quomodo** cum sit corporeus in
corporeos affligat spūs idagauit. **Quid**
Abrae sinus. quorum fuerit domicilium
quo solamine. quaue spe. sp̄eti viuebant
Quotū inter inferna obtinuerit locū ex-

plicauit. **Quāt⁹** subinde elemētaris ethe-
reēq̄ regionis sit ambit⁹ q̄ntaq̄ earū dia-
meter metitus ē. **Terram** esse sicut mundi
centrum in medio omnium sitam herbis.
floribus. frugibus. arboribus. fluminib⁹
bus. gelidis fontibus: adamante. agate
allectario. amatisto. optallio. orichemelo-
nite. maguete. ligario. iaspide. carbunēu-
lo. topation. berillo. calcedonio. corallo.
chrisolito. chrisallo. chrisopation. et alijs
innumeris lapidib⁹ preciosis ornatā effi-
cati ratione monstrauit. auri. argenti. oī-
umq̄ meralium speciē. vi originēq̄ scri-
tatus ē. seminū naturam et oīm animan-
tium proprietates descripsit. **Nā** quid ve-
getatiuū. quid sensitiuū. quid s̄m locum
motiuū. et intellectiuū sic diffiniuit. con-
scendit profunda maris. et quicquid in il-
lis dictu. aut admiratione dignū sit con-
tēplans. nullū natalium gen⁹ reliq̄t igno-
tum. **Oīm** item multitudinē animalium
aut ad vscendū. aut ad cult⁹ agroꝝ. aut
ad vehendum. aut ad corpora vestienda
institutam. ad eorum spectatozem dire-
xit. **Volatiliū** genera. et eorū cant⁹ re-
latam conditori celi laudē ostendit. **Flu-
rus** atq̄ refluxus aquarū. aereos pulsus
agitationem ventoꝝ. terrē otuū. sterili-
tatis pestilentie. tonitruoꝝ. fulgurū. oīm
q̄ tempestatū et procellarū. cometarū
hyatiū. voraginiū. et deniq̄ singularū im-
pressionū causas et effectus docuit. **Ethe-
rei** ignis naturā perspiciens sidera petijt.
Et solis et lune. et oīm planetarū atq̄ si-
gnoꝝ motus. defectus. retrogradationes
velocitates. conuinctiōes. influxus aspe-
ctus. distantias. magnitudines. ort⁹ et oc-
casus. domos. exaltationes. triplicitates
terminos facies sufficiētias. et quicquid ad
eorū et toti⁹ celestis machine vel naturaz.
vel accidentia spectet. **Parim⁹** nature in-
dagator Augustin⁹ meditat⁹ est. **Eā** ob rē
diuus Hieronym⁹ aiebat. Augustinus
ēps volans per montiū cacumina quasi
aquila. ea que sunt in montium radicib⁹
non considerans multa celoꝝ spacia. ter-
rarūq̄ situs. aquarum circulum. claro ser-
mone p̄nūciat. **Nō** quieuit mūdi pagrare
horas. **Nā** florētis padūs ligna. et quicquid
i eo sblime ē ton⁹q̄ orb⁹ plagas desēpsit.
Quot i eis puincie. **Quot** citates. **Quot**
flumina. **Quot** natiōes et lingue. q̄q̄ eorū

rum mores et consuetudines et leges et instituta. Queve in illis rex genera sint enarravit. Memoravit omnium gentium viros illustres. et quicquid factum vel gestum ab eis preclarum fuerit conscripsit. Deim insuper artium atque disciplinarum egregia documenta dedit. Nam quomodo congreve loquatur grammaticus. Quomodo demostret logicus. Quomodo sonis et cantibus musicus delectet. Quomodo arismetria numeret. perspectivus aspiciat. Geometra mensuret. Philosophus nature pandat arcana. Mathematicus militaria. respublica. et singule artes et discipline quomodo regulentur optime tradidit. Quid plurimum. Nullus status. nulla conditio. nulla secta. nulla professio. nulla celsitudo. nulla gloria. nulla denique hunc fragrantem mundi florem Augustinum suavitas vel magnitudo preterijt. Nam quicquid de virginitate. Quicquid de piugio. Quicquid de viduis. Quicquid de iudeis. Quicquid de paganis. Quicquid de cathecuminis. Quicquid de neophitis. de infantium adolescentum iuuenum. senumque etate. De prepositorum atque subditorum lege. De clericorum. Monachorum. Cenobitarum. Heremitarum. Canonorum. Sacerdotum. Presulum. Cardinalium. Regie atque Imperatorie maiestatis. Et denique maximorum pontificum vita potestateque dici potest preclare disseruit. Quid opus est verbis. Sic omnem viam ad persequendas virtutes ad fugienda vitia aperuit. Nam omnibus prudentie. iusticie. temperantie fortitudinis. fidei. spei. caritatis. patientie humilitatis penitentie. Et denique omnium aggrediendarum virtutum. non modo verbis aut scriptis. Verum etiam suis sanctissimis actionibus iter atque aditum precepit. Et ut sublimis scandam. Sic mundi creationem. Dominus imaginem. Anime immortalitatem. Intellectus vires. Voluntatis affectum. prothoplaustorum statum. eorundem lapsum. et insualem septibus. terram exilium. patriarcharum. primatum. Prophetarum arcana. Apostolorum predicaciones. Martirum tormenta. Doctorum scientias. et omnium sanctorum gesta illuminavit. Sic originem. essentiam. perfectionem. eorum loquendi

modum. et sumendi corpus mutationis locum illuminationes. hierarchias. ordines. choros unitates. legiones. sedes. species. numerum. distinctionem. simplicitatem. confirmationem. potestatem. officia mutationes atque preminentias angelorum intuitus est. Sic summi dei arcani singula exposuit mysteria. Nam quicquid de eius adventu. Quicquid de incarnatione et ortu. Quicquid de circumcissione et adoratione regum. Quicquid de oblatione quadragenaria et discepratione in templo. Quicquid de baptisinate. ieiunio. transfiguratione. prodigijs. miraculis. signis. predicacionibus. passione. morte. resurrectione. de ad inferos descensu. de adepto triumpho. de crebra apparitione. de ascensu in celum. de iubilo et stupore angelorum in illo. de ad dexteram patris sessione. de missione spiritus sancti paracliti. De archangelis tuba. De mundi crematione. De invocatione eiusdem. De tremenda sententia et postremi iudicii omniumque novissimorum inrefragabili decreto excogitari potest. hic celestis scriba notificavit. Quid moror. patris et filij et spiritus sancti equalitatem. coeternitatem. coomnipotentiam. maiestatem. gloriam. infinitatem. sapientiam. bonitatem. in essentia unitatem. in personis trinitatem. Hec celsitudo paradisi alce innotuit. Hec aliquando desinit hec seraphica lingua euangelizare. Eundem immortalem prepotentemque deum patrem scilicet filium et spiritum sanctum illud summum precellentissimumque bonum esse ex quo omnia sunt bona. Nos item omnium beatarum mentium unicum esse premium. Unicam beatitudinem. Unicam postremamque omnium bonarum actionum mercedem. hec celorum tuba. Cuius clangor in omnes fines terre effusus est cunctis gentibus exclamare cessavit nunquam. Alia denique eius dicta et gesta que enarraret. Quippe ut Hugoni ac Possidonio doctoribus quidem egregijs placuit. Tanta dictando preuatim. tanta in ecclesia diversis locis. nunc disputando. nunc legendo Augustinus conscripsit. ut diebus ac noctibus quis eius libros scribere ne dum posset. sed mentitur qui se legisse totum fatetur. quos medius fidus tam mirifice et artificiose composuit. ut nemo perspicax

ingenio vereatur hunc mundi stuporem
et diuine sapientie fontem. Augustinum
inexplicandarum rerum facilitate. Pla-
tonem. In referendis nature Archanis
Aristotelem. In affirmadis veritatibus
Claudianū. In persuadendi officio Ci-
ceronē. In ornatu Demostenē. In nar-
randis hystorijs Liuiuz. In refellendis
alienis Lactantium. In interpretatio-
ne Hieronymū. In nūero et copia libro-
rum Marcum Terentiu; Varronē Cal-
cidorum Origenem et alios demum sin-
gulos in singulis superasse. Ob eaz rem
Liprianus ait. Sileant doctores omnes
vbi os mellifluum Possidoni⁹ cum cete-
ros laudaret doctores cecinit. Si Augu-
stinus adest sufficit ipse tibi. O sol resul-
gens cuncta illuminans. O mentium cel-
situdo et omnium ingeniorum profundi-
tas. Augustine. Unde tuis ex visceribus
tā inuauigabile oceanū sapiētie defluxit.
vñ tibi tāta arcanorū cognitio. vt nihil ob-
scuz difficile. nihil dubiū. nihil demū ab-
ditū et optū essz. qñ illud referaueris atqz
patefeceris. Profecto nil aliud arbitran-
dum esse censeo. nisi qz Iesus chust⁹ ho-
minis deiqz filius vera et eterna sapientia
sic in suum te elegerit domicilium. vt om-
nes ex te scientie ac sapientie fontes sca-
turirent. quibus omnes vniuersamqz mū-
di machinam irrigares. atqz irrigatam in
salutem omnium gentium fecundares.
Quid amplius Reuerendissimi domini
de hac celsitudine paradisi Augustino di-
cam. Refulsit vt sol Augustinus. quoniā
sicut sol sui magnitudine saturnū vene-
rem martem ceterosqz superiores et infe-
riores planetas excellit. ita Augustinum
omnes antique et noue legis viros san-
ctos quouismodo superasse non ambigi-
mus. Testis est diu⁹ Prosper. qui eum
hiscē verbis ceteris sanctis prefecit. deus
pater per vni genitum filium suum cuncta
creauit. et creaturas singulas aliquo gra-
du perfectionis dotauit sed beatum Au-
gustinum ad imaginem trinitatis creatū
adeo sublimauit. alta scilicet inteligētia.
memoria lata. voluntate inflammata. vt
nullus crecepto filio dei Iesu chusto sibi
fuerit similis inuentus. Testis est Basi-
lius. qui asseruit eum speculum et normaz

et extitisse in natura. atqz beatum beato-
rū. sancteqz matris ecclesie precipuū fun-
damentum et propugnaculum atqz splē-
dorem. necnon tranquillitatis meridiē. ca-
ritatis et feruoris plenitudinem columnā
mundi. genus sapientie. arcam Noe. an-
tique et noue legis fructum. omnis sancti-
tatis exemplar. fontem vite. lumen orbis.
in cuius splendore tōta ecclesia irradiaē.
lumen indeficiens quod cuncta illumina-
uit. Cunctos illustrauit. Cunctos in te-
nebris releuasset iacentes asseruit. Testis
est Audax doctor egregius. qui spiritua-
lis vite instaurorem et eterne salutis dis-
pensatorem esse predicauit. Testis ē Re-
migius. qui cū alios sanctos stellis hunc
tm̄ soli comparuit. quoniā sicut stelle in-
quit lumen a sole recipiunt. ita et ceteri ve-
re sapiētie lumē ab Augustini fonte em-
nentissimo hauriūt. ipsumqz hauitum in
alios effundūt. Testis est arabs ille Hui-
cenna. omnium quidem medicorū prin-
ceps meritissimus. qui hunc solem tantā
possidere sapientiam testatus est. quanta
humane mēti tribui pōt. Testis est Pau-
linus Pontifex. qui cum in omnium mi-
nisteriorum profunditate. viteqz sanctita-
te. eum obtinere primatum admiraretur
quid eo dignum laudis caneret. se nesci-
re professus est. nisi qz cum natura homo
esset. gratia sit angelus effectus. Testis ē
Seuerus episcopus. qui illud examen fa-
uumqz mellis non quidem mortalibus a-
pibus. sed diuina arte fabricatum dixit.
ex quo omnium. florum dulcedo. omni-
um saporum suauitas. omnium odorum
amenitas. omnesqz rosis pinguedo ma-
naret. Testis est Possidoni⁹. qui nō mo-
do singulos ecclesie doctores scientia. in-
genio moribusqz vicisse. sed etiam sup che-
rubin ascendisse. volasseqz super pennas
ventorum. dicere solutus est. Testis est
Gulustianus. qui legi dei deesse inquit. qz
quid Augustinum contingerit ignorasse
Testis est Anastasius. qui tanti eum fer-
cit indicere ausus fuerit. qz sicut solis pre-
sentia omnia lumina obumbrātur. sic Au-
gustini sanctitate omnium feruorum dei
et culpabilis et reprehensibilis appareret.
Testis est vir sanctus et mediolanensis
antistes Ambrosius qui postqz de sacro-
sancte baptismatis fonte eum regenera-

uit. tanto ipsum omni genere pietatis imbutū p̄perit. vt diceret sūm̄ d̄i maiestātē sibi in gram. templū. sacrificiūq; elegisse **Augustinum.** Testis est flumen illud eloquentie **Hieronimus** qui eum tanta virtute in orbe celebrandum manifestauit. vt eundem antique rursus fidei conditorē astrueret. Testis est sanctus presul **Valerius**: qui euz **Paulino** obstupebat. q; in sancte matris ecclesie templo nondū quisp̄iam natus esset. Cuius **Augustinus** pater ac magister dici non possit. Testis est **Gregorius Romanorū Pontifex** **Damasus**. qui sic eum magnificabat. vt furem egregia sua opera in comparatione simulaginis illius cum **Innocentio** p̄fecto **Aphrice** reputaret. Testis est vir p̄clarissimus **Boetius**. qui eum hisce laudibus prescripsit. **Augustinus** aser yponie ciuitatis **Episcopus** vir eruditōe humana z diuine toti orbi clarus. fide integer. vita purus. scripsit quanta nec inueniri possunt. Quis ergo gloriatur omnia se illius habere. aut quis tanto studio legat. quanta ipse scripsit. Quid pluribus opus est testibus. Conferamus itaq; vt alios innumeros silentio tribuam. nullū vnq; hominum in toto orbe terrarum extitisse. cuius vt **Daffeo** vegio **Laudensis** etiam placuit. ingenium altius. iudiciū nobilius. studium vigilantius. doctrina fecundior. eloquentia artificiosior. moderatio maior. promptitudo celerior. copia p̄fusior. memoria capacior. elaboratio operosior. perseverantia indefatigabilior. exercitatio perseverantior fuerit. cuius voces vbiq; locorum exauditas. angeli letantes. demones contremiscentes. mortales obstupescētes. omnes audierūt. **Sed** vt hec eius eminentia vobis magis atq; magis preluceat. **Laudamus Abel**. q; in obedientia z martyrio p̄m̄ fuit. **Enoch** q; in eum locum trāfferri meruit vnde **protoplastus** fuerat expulsus. **Noe** q; secundus fuit orb̄ z iusticie reparator. **Abelchisedech**. q; in typo veri sacrificij p̄m̄ panem z vinum obtulit. **Abraham**: quia exilium. peregrinationem multum. circūcisionemq; iussu dei eā animo tulit. **Ysaac**. quoniam castimonia clarus in figura christi parenti obediens vsq; ad arā sp̄s̄ te sacrificandus accessit. **Jacob**. q; collu-

ctatus cum angelo preualuit et deum facie ad facie vidit. **Loth**. q; pie casteq; inter nephariam gentē vitit. **Job**. q; humilitate patientiaq; plurima valuit. **Moyse**. q; loquens cum deo meruit mandatorum legem impetrare. z dux populi et propheta insignis fieri. **Baron**. quoniam eius virga floruit: z sacerdotium quo in lege primus functus fuerat. per ordinem generis posteritati sue transmisit. **Josue** quoniam ei⁹ imperio sol in celo stetit. donec cepti p̄lij victoriā assequer. **Sāpsonē** q; fortissim⁹. **Salomonē**. q; sapientissim⁹. **Helyā**. q; igneo curru nesci⁹ mortis in celum ascendit. **Heliseum**. q; **Naaman** syrum mundauit a lepra. z vidue filium excitauit ab inferis. **Dauid** **Esaiam**. **Mieremiam**. **Danielem** ceterosq; p̄phetas laudam⁹. quoniam vates arcam summi dei extitere. **Johannem baptistam** extollim⁹ q; cultor fuit heremi. initium baptismatis. z saluatorem indice promisit **Petrus** z **Paulum** apostolorum principes veneramur. q; in omnem terram nomen Christi deferentes multa z grauiā tormentoz genera z necem ipsaz. alter ense. alē cruce. ptulere. **Johes euāgelista** mir⁹ attollatur laudibus. q; virgo virginis custos fuit. z de sacro dominici pectoris fonte euāgelij fluente bibēs diuini verbi excelsa mysteria intonuit. **Andream** **Jacobū**. z alios apostolos z clytos Christi martyres honoram⁹ z magificam⁹. qm̄ iussa p̄ncipū mundi q; gloriā contēnentes proprium sanguinem pro christi nominis confessione fuderunt. at enim nescio in quo **Augustinum** maiorū preconio efferā. Cum ipse profecto in obedientia preclarus. In humilitate circumspectus. In castitate fortissimus. In sacrificijs deuotissim⁹. In fide cōstantissimus. In caritate ignis ardens. In oratione assiduus. In predicationibus tuba resonans. In fugādis cōvincendis deuorādisq; hereticis. **Leo** rugiens. **Dalleus** z **gladius** ex omni parte acutus. In iusticia splendor. In temperantia exemplar. In disciplinis flagellū. In prudentia speculum. In dandis generandisq; deo filiis pater patrum **Augustino**. Item in contemplatione nemo eleuati⁹. In affectu martirij nemo promptior. In substinendis laboribus

effundēdisq; pro Christi fide sudoribus
 nemo perseverantior. in fide morūq; ho-
 nestate nemo preclarior. In referendis
 arcanis nemo acutior. In referendis an-
 tiquitatib⁹ nemo copiosior. In explanan-
 dis scripturis nullus verior. In omni ea-
 rum sensu nemo diffusior. In agendarū
 rerum electione nemo solertior. In pie-
 ceptis legibus dogmatib⁹ atq; institutis
 sciendis nemo discretior. In confessione
 ne nois Christi nemo apertior. In flen-
 dis culpis nemo ferventior. In secundis
 adversisq; reb⁹ tollerandis quis constan-
 tior. In plantandis erigendisq; ecclesijs
 quis efficacior. In prodigijs ac miracu-
 lis faciendis quis acceptior. In vidēdo
 deum quis clarior atq; limpidior. In oī
 eius opere quis perfectior. Quid plurib⁹
 moroz. **H**empe Aug⁹. in omnib⁹ pclar⁹
 in oib⁹ excelsus. in oibus singularis. In
 oib⁹ omni sanctitate splēdidus. in omni-
 bus deniq; ac p omnia admirabilis. Nā
 ut alta omittam quis nō admiretur q; p se
 ipsum ante decimum ⁊ octavum annuz
 omnes artes quas liberales vocant p se
 ipsum nullo tradente magistro didicerit.
 quis nō admiretur q; singulis in operi-
 bus singulis dicendi modis vsus fuerit.
 quis non admiretur q; omnibus omnia
 publice eius peccata legenda reliquerit.

Quis non admiretur q; ex persecutore fī
 dei omnis a Christo ei fuerit fides cōmū-
 sa. In qua quidem cōmissione sic eam de-
 fensavit. sic proterit. sic roboravit. sic sub-
 limavit. ⁊ auxit. ut iure ac merito cāteretur.
Non est inuentum Augustino similem.
 qui conseruat legem excelsi. ad civitatem
 dei amplificare valeret. **S**anctum ro-
 bur ecclesie. o firmamentum fidei. **C**al-
 car virtutum. flagitiorum flagellum. **D**e-
 resum malleum. **E**rrorum gladium. **T**er-
 rorem superbiorum. **H**armonia celozum.
Tuba angelorum. **F**ulmen tonantis
 dei. **T**am toti mundo necessarium Au-
 gustinum. **S**ane igit quasi sol refulgens
 Sic iste refulsit in templo dei. **Q**uomō-
 do autem refulserit. quibusve modis ful-
 gor. lux. splendor. efficientia. ceteraq; so-
 lis proprietates ei recte conveniant. satis
 quoad potuimus breuiter dilucideq; mō-
 strauimus. quib⁹ sicut sol inter lucida cor-
 pora. sic ipse inter sanctos ⁊ potētissimos
 Christi milites primatum tenet dubita-
 re nemo queat. **Q**uam ob rem diligēdus
 colendus. obseruādus. inuocandusq; no-
 bis est. ut eius ineffabilib⁹ meritis atq; in-
 teruentione. nos hic prepotens tueat de⁹
 deniq; perhennis nos sue glorie eternoz
 faciat possessores. **A**men.

Opus canonum Aurelij Augustini. dum noua ac preclara in-
 terpretatione Ambrosij choriolani viri prestantissimi. genera-
 lis magistri toti⁹ ordinis heremitarum diui Augustini. perspe-
 ctabiles viros. **C**ilmānū limperger. ordinis heremitarum sancti
 Augustini. fratre. **J**acobū sedderer. **J**ohannē scherrer. artū li-
 beralium pfectores ⁊ sacre theologie bacchalarios formatos et
 quisitissime castigatum atq; reuisum est. **I**mpressūq; Argentine
 arte ⁊ impēsis solertissimi viri **P**artini schott. Anno salut. **M**.
LL.L.L. **L**L.

Ad lectorē

Si quis aures doctus Ambrosij nomen adorans
 liberos properas velle videre nouos
Hunc eme qui docti nomen. q; limen olimpi
Queris. habet presens mun⁹ vtrūq; liber
Hinc celeste bonū. sanctosq; docere mores
Et prodesse magis lectio nulla potest.

F. D. L.

136

